

Příloha k protokolu o SZZ č.

Vysoká škola: Jihočeská univerzita v Č. Budějovicích

Fakulta: Pedagogická

Katedra: biologie

Datum odevzdání posudku: 26. ledna 2015

Diplomant: Filip NĚMEC

Aprobace: Zn-Přn

Vedoucí diplomové práce:

prof. RNDr. Miroslav Papáček, CSc.

POSUDEK DIPLOMOVÉ PRÁCE

Fauna zahrady jako zdroj námětů pro badatelsky orientované vyučování přírodopisu založené na didaktickém pochopení obsahu

51 stran textu, 14 stran příloh; 39 citovaných pramenů

Jak název diplomové práce předesílá, autor se v ní zabývá náměty a konstrukcí úloh pro badatelsky orientované vyučování (dále jen BOV, = Inquiry-based education) ve výuce přírodopisu na základní škole s využitím a cílovým poznáním běžnějších (typových) bezobratlých živočichů fauny zahrady. Diplomant ve své práci navazuje na svou bakalářskou práci, jejímž těžištěm byl kvalitativní a kvantitativní faunistický průzkum bezobratlých živočichů konkrétní modelové zahrady. V diplomové práci vychází z teoretického přehledu problematiky výukových metod, BOV, a teorie didaktické znalosti obsahu. Analyzuje stávající učebnice přírodopisu z hlediska možnosti zařazení tematiky do výuky a krok po kroku uvádí metodiku principů tvorby a konstrukce BOV úloh podle které pak vlastní návrh úloh BOV připravuje a úlohy ověřuje a jejich užití po ověřovací sondě diskutuje.

Výsledky práce obsahují návrh čtyř komplexních úkolů (projektů) navržených pro BOV. Tyto komplexní úkoly zahrnují reálně vždy několik dílčích úkolů. Užití jednoho z těchto komplexních úkolů je ověřováno v praxi výuky přírodopisu základní školy; ověření je vzhledem k velikosti vzorku žáků, se kterým autor pracoval, základním způsobem vyhodnoceno a dokumentováno. Návrhy úkolů i výsledky ověření ukazují, že navržené náměty a pro praxi výuky přírodopisu konkrétní školy a konkrétní třídy upravené úkoly, lze reálně v praxi BOV využít.

Diplomant řešil svůj diplomový úkol se zaujetím. Při dokončování práce, v průběhu zaměstnání, už však neměl možnost takového soustředění na problém, jaký poskytuje prostředí pobytu na fakultě. Tato skutečnost je pak patrná z minimalistické úspornosti některých částí textu (viz např. str. 7-16).

Co se týče mých připomínek a dotazů k práci, mnoho jich bylo již řešenou v průběhu konzultací a vzájemné elektronické komunikace s diplomantem. V tomto posudku už je proto nevznáším (bylo by to už jen ryze formální a samoučelné cvičení). Nicméně, dvě připomínky přece jenom uvádím:

- Část literárního přehledu (kapitola 2.2) zabývající se BOV a didaktickým pochopením obsahu (kapitola 2.3), vyhází hlavně jen z česky psané literatury. Výrazně by jí prospěl výraznější exkurz do literatury zahraniční, která se zabývá danou problematikou, je

poměrně bohatá a zmiňuje nejrůznější aspekty problematiky, včetně otázek hodnocení výsledků BOV. Vnímám přitom polemiku uvedenou v kapitole Diskuze na str. 44, kde autor píše „Otázkou je, zda běžný učitel základní školy je v současnosti již tak obře jazykově vybaven, aby mohl jako běžného pomocníka k svojí učitelské praxi využívat cizojazyčné texty.“ Jako argument proti výtce zmiňované „rezervě“ graduální práce studenta magisterského studia ji však těžko mohu akceptovat.

- Práce byla dokončována v časové nouzi, dané nejzazším možným termínem, kdy ji bylo nezbytné odevzdat. Tato nouze neumožnila více propracovat Diskuzi a ve větší míře konfrontovat autorova zjištění a zkušenosti z aplikace BOV úkolů s literaturou a vzhledem k teorii didaktického pochopení obsahu (např. „co“ by autor v průběhu opakovaného ověřování, resp. výuky na základě zpětných vazeb provedl jiným způsobem, účinněji).

Na druhé straně, řadu prezentovaných poznatků oceňuji; např. že při ověřování úlohy diplomant zaznamenal to, co lze v současnosti trochu předpokládat jako určitou bariéru při realizaci komunikativně vedeného BOV, tj. omezené vyjadřovací schopnosti a malou slovní zásobu žáků (viz str. 45) a problém otázky způsobu hodnocení BOV učitelem (str. 46).

Závěr:

Diplomant splnil zadaný diplomový úkol a celkově i cíle práce. Předloženou diplomovou práci považuji za přínosnou a doporučuji ji k obhajobě i jako podklad k udělení akademického titulu „Magistr“ v rámci studijního programu Učitelství pro základní školy. Vzhledem k výše uvedeným připomínkám ji navrhuji klasifikovat

Návrh na klasifikaci diplomové práce: velmi dobře

Podpis vedoucího diplomové práce

V Č. Budějovicích dne 26. 1. 2015

Stupeň klasifikace	výborně	velmi dobře	dobře	nevyhověl